

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5 poštni predal 22, telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značajo vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialnem namenu delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 143 • Maribor, sobota dne 16 decembra 1939 • Leto XIV

Sladkorna industrija pri nas nazaduje

Potrošnja pa je naravnost škandalозна.

Nemčija se v sedanji vojni jako zanima za gospodarstvo v jugovzhodnih deželah Evrope. Tako poroča tudi o sladkorni industriji v naslednjih deželah: Romuniji, Jugoslaviji ter Madžarski skupno z bivšo Poljsko, Čehoslovaško in Avstrijo. Produkcija sladkorja v teh deželah je znašala 1937-38 okoli 17.1 milijona centa, dočim je znašala 1932-3 le 14.6 milijonov centov. Zvišala se je okroglo za 18 odstotkov v tem času. Produkcija sladkorja v teh deželah znaša okoli 6 odstotkov svetovne produkcije sladkorja iz sladkorne pese.

Polovico tega sladkorja je pridelovala Čehoslovaška. Ostalih pet dežel druge polovice. Če primerjamo dvig te industrije v navedenih deželah v primeru z letom 1932-33 s 100 z letom 1937-1938, dobimo, da je Romunija dvignila sladkorno industrijo na 143, Čehoslovaška na 119, Avstrija na 115, Poljska na 135 in Madžarska na 139. Jugoslavija pa beleži nazadovanje sladkorne industrije tako, da je znašala 1937-38 komaj še 45 odstotkov produkcije v letu 1932-33.

Važen je pri tem razmotrivanju konzum sladkorja v posameznih navedenih deželah, kar je važno obenem z izvozom. Na osebo potrošijo sladkorja Avstriji na leto in prebivalca 25.4 kg, v Čehoslovaški 22.9 kg, na Madžarskem 10.6 kg, na Poljskem 10.2 kg, v Romuniji 5 kg in v Jugoslaviji 4 kg. V Jugoslaviji pa niti te potrošnje ne moremo kriti z lastnim pridelkom, dočim druge navedene dežele sladkor izvažajo, ga mi uvažamo kljub temu, čeprav imamo dovolj tovarov in dovolj zemlje za pridelovanje sladkorne pese. Kakor vemo, ta vprašanja urejuje sladkorni kartel po svoje, to je, omejuje posetev pese in produkcijo sladkorja. Uvažamo pa okoli 1000 vagonov inozemskega sladkorja.

Zagrebski »Jugoslovenski Lloyd«, po katerem smo posneli glavne podatke, pravi, da te ugotovitve odgovarjajo prejšnjemu stanju, današnjemu pa ne več. Mi številčnih podatkov ne moremo kontrolirati, vsekakor so pa ti iz novejših dob, iz sedanjega desetletja in nam vsaj približno povedo in dokazujejo, da se je v dobi absolutizma in stremljenja po totalitarnosti temu posvečalo vse sile, ne pa zadosti gospodarskemu razvoju.

Kakšni so izgledi za ruski izvoz v Nemčijo po železnici?

Med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo je sklenjena trgovinska pogodba glede izmenjave blaga med obema državama. V pogodbi je predvideno, da mora izmenjava blaga doseči tisto višino, kot pred leti, predno je prišel v Nemčijo nacistični režim na krmilo. Takrat je doseglo trgovanje med obema državama svoj višek. Dogovorjeno je, da bo Rusija izvozila kot prvo v Nemčijo 1 milijon ton krmil z nemško prašičjerejo. Prevoz tako ogromnih količin krmil po železnici bo zahteval ogromno obremenitev ruskega prevoznega parka. V to svrhu bo potrebnih nič manj kot 100.000 vagonov ali 2000 tovornih vlakov (vsak vlak po 50 vagonov). Potem takem bo morala Rusija staviti v to svrhu na razpolago eno šestino svoje- ga vozovnega parka, ki šteje 600.000 vagonov.

Dolgo let je Anglija oklevala z oboroževanjem in vodila politiko miru napram Nemčiji. Kakor je pred leti, do Monakova, osredotočila vse svoje sile za sporazum z Nemčijo, tako je sedaj na delu, da mobilizira svoje bogastvo za vojno proti tretjemu rajhu.

Angleški finančni minister John Simon je izjavil, da so izdatki za oboroževanje in ostale upravne grane Anglije narasli tako zelo, da bodo znašali, preračunano na eno leto, 8.4 milijarde funtov sterlingov.

Koliko znaša ta vsota, si lahko predočimo, ako jo preračunamo v nemške marke. 8.4 milijarde funtov sterlingov je 110 milijard mark. Hitler je izjavil, da je v šestih letih obstoja nemškega nacističnega režima izdal za oboroževanje 90 milijard mark. Ako vzamemo, da od vsote 110 milijard mark, kolikor znaša angleški proračun za prvo vojno

leto, odpade 10 milijard mark za upravo in da gre ostalih 100 milijard za armado, potem bo Anglija v enem letu izdala več v te svrhe, kot pa je izdal nemški režim v šestih letih.

Nemški režim je v zadnjem proračunskem letu pred vojno (1938/39) izdal dotlej najvišji znesek za oboroževanje v višini 25 milijard mark ali 2 milijardi na mesec, po sedanjih računih znašajo mesečni izdatki Nemčije za vojno 3 milijarde mark, dočim v Angliji 8.4 milijarde mark.

Pri tem pa je upoštevati, da ima Anglija v Franciji šele armado 150.000 mož, dočim bo ta armada do spomladi narasla na en milijon mož. Torej je trenutno treba financirati šele eno petino predvidene armade. Potem takem gre do angleški izdatki v prvi vrsti za mornarico in letala.

Glede francoskih državnih izdatkov

je znano, da znašajo eno milijardo frankov dnevno, ali 365 milijard frankov letno. Od te vsote odpade okrog 60 milijard za civilno upravo in 300 milijard za vojno. Ako preračunamo to vsoto v nemške marke (po tečaju 1 marka = 15 frankov) znaša to 20 milijard frankov, preračunano na kupno moč franka napram marki pa 30 milijard mark.

Skupno znašajo izdatki Anglije in Francije letno 130 milijard nemških mark, dočim v izdatki Nemčije v istem času 36 milijard mark. V gornjih številkah pa niso vpošteti izdatki Kanade, Avstralije, Južno afriške unije, Nove Zelandije in Indije, ki prispevajo k vojnim stroškom Anglije.

Upravičeno lahko rečemo, da je to v resnici vojna milijard, ki se je more udeležiti samo tisti, ki ima milijarde v to svrhu na razpolago, gotovo pa ne noben majhen narod.

Odgovor Sovjetske Rusije Društvu narodov

Ne smatra za možno, da bi pristala na pogajanja s Finsko.

Sovjetski odgovor na poziv plenuma Društva narodov v Ženevi, da naj Sovjetska Rusija in Finska ustavita sovražnosti in pričneta pogajanja s posredovanjem Društva narodov, je prišel šele po izteku 24 urnega roka.

Odgovor moskovske vlade se glasi: »Sovjetska vlada se Vam zahvaljuje za prijazno vabilo, da bi se udeležila razprave o pritožbi finske vlade. Sovjetska vlada pa ne smatra za možno, da pristane na svojo udeležbo iz razlogov, ki sem jih sporočil že v pismu dne 5. decembra tajništvu Društva narodov g. Avenolu Molotov.«

Argentinski predlog za izključitev Rusije iz Društva narodov

Argentinski delegat, ki ga podpirajo

Sovjetska Rusija izključena iz Društva narodov

Svet Društva narodov je sprejel predlog Argentine.

Na javni seji Društva narodov dne 14. decembra je bila sprejeta resolucija pododbora za reševanje rusko-finskega vojnega konflikta, ki se glasi:

»Svet Društva narodov je vzel na znanje resolucijo, ki jo je sprejel plenum Društva narodov glede finske pritožbe. Svet se pridružuje obsodbi, ki jo je izrekel plenum nad postopanjem Sovjetske Rusije proti Finski državi. — Ker resolucija plenuma na podlagi t. 4 čl. 16 pakta Društva narodov ugotavlja, da se je Sovjetska Rusija s svojim dejanjem postavila izven pakta Društva narodov, sledi iz tega, da Sovjetska Rusija ni več članica Društva narodov.«

Za resolucijo je glasovalo 31 delegatov, dočim se jih je 9 odreklo glasovanja.

Glasovanja o izključitvi Sovjetske Rusije so se vzdržali zastopniki: Grčije, Jugoslavije, Kitajske in Finske.

Kakor znano, Sovjetska Rusija po vojni sploh ni sodelovala v Društvu narodov. Pristopila je šele mnogo pozneje. Nato je za časa, ko je bil komisar za zunanje zadeve Sovjetske Rusije Litvinov, igrala veliko vlogo v tej ustanovi, ki je bila zgrajena na principu medse-

delegati vseh ostalih južnoameriških držav, je stavil predlog na izključitev Sovjetske Rusije iz Društva narodov, v nasprotnem slučaju pa so te države zagrozile s kolektivnim izstopom.

Nizozemska vlada in Društvo narodov

Nizozemska vlada je v Ženevi uradno izjavila, da Društvu narodov, kakršne je v današnji obliki, manjka avtoriteta, da bi lahko vodilo kako mednarodno akcijo proti napadalcu. Nizozemska ni pripravna voditi kakršnekoli sankcije proti državi, ki bi bila od Društva narodov označena za napadalca.

bojne skupne pomoči vseh v Društvu narodov začlanjenih držav. Ko je Sovjetska Rusija menjala svojo zunanjo politiko in je kot prvi viden znak te spremembe odstopil Litvinov, so se sprejemili tudi odnosi Sovjetske Rusije do Društva narodov.

Boji med Rusi in Fini se z nezmanjšano silo nadaljujejo

Na skrajnem severu se bo Rusom posrečil predor.

Na skrajnem severnem delu Finske, v pasu širokem ne več kot kakšnih 50 km, ki leži med Norveško in Sovjetsko Rusijo, so Rusi napredovali ter so se morali Fini umakniti na 3 km pred mejo Norveške. Izgleda, da bodo Rusi vsak hip dosegli norveško mejo. Potem bodo Fini imeli mejo samo še s Švedsko.

Dalje južno od tega bojišča proti vzhodu pa napadajo sovjetske čete v smeri proti Botniškemu zalivu. Njih namen je, da prerežejo Finsko v dva dela in jo s tem ločijo tudi od Švedske. Za-

Prva pomorska bitka

v sedanji vojni med angleškimi in nemško vojnimi ladjami v — Tihem oceanu.

Angleška admiraliteta je že prve tedne po izbruhu vojne objavila vest, da se nahajata v južnem delu Atlantskega oceana in v Tihem oceanu dve nemški križarki, »Admiral Scheer« in Graf von Spee, ki napadata angleške trgovske ladje in ogrožata pomorsko plovbo.

Dne 13. decembra ob 6. uri zjutraj pa so angleške bojne ladje: križarka »Exeter« in lahki križarki »Ajax« in »Achilles« zapazile nemško 10.000 tonsko križarko »Graf von Spee« na odprtem morju v bližini urugvajske obale. Takoj so se spustile z njo v boj, dasi je oborožena z znatno večjimi topovi. — Po štiri ure trajajočem boju je nemška križarka dobila težke poškodbe od angleških topov in je pričela bežati. Zatekla se je v luke glavnega mesta Urugvaja Montevideo. Na krovu je pripekljala s seboj 30 mrtvih in 80 ranjenih mornarjev. Angleška križarka »Exeter« je bila istotako poškodovana. Angleške ladje stražijo sedaj pristanišče. — Ako nemška ladja ne bo zapustila pristanišča v 24. urah, bo urugvajska vlada najbrž ladjo zaplenila.

Iran in Rusija

Sodelovanje ribarskih združenj.

Med zunanjim ministrom Irana (Perzija) in med sovjetskim poslanikom je bila podpisana uredba o medsebojnem sodelovanju iransko-sovjetskih ribarskih združenj.

Prvak kmečke stranke na Poljskem aretiran

Znani voditelj poljskega kmečkega gibanja in nasprotnik poljske »polkovniške vlade«, Vitos, ki je dolga leta živel v pregnanstvu in se je v najtežjih dnevih Poljske vrnil v domovino, je bil te dni od nemške policije aretiran.

Mezdno gibanje rudarjev pri TPD

Uspeh organizacij.

V torek, dne 12. t. m. se je vršila v palači Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani mezdna razprava med zastopniki družbe in delavstva v zadevi povišanja mezd delavstvu skladno z naraščajočo draginjo in na osnovi čl. 26 obstoječe kolektivne pogodbe. Glavne zahteve delavstva so bile:

1. 15 odst. povišanje vseh temeljnih mezd; 2. dobljeni odstotek se naj enako porazdeli na vse kategorije v obliki osebne draginske doklade; 3. ta povišek pa naj velja od 1. novembra dalje.

Po dolgotrajni razpravi se je na podlagi ugotovitve, da je draginja narasla po indeksu Narodne banke za 7,5 točke, dosegel sporazum. Družba je povi-

šala temeljne mezde večjih kategorij za 50 para in potem dala 8 odst. doklade na vse brutto zaslužke temeljnih in akordnih mezd. Ti poviški so veljavni za nazaj od 1. decembra t. l.

Ta povišek še vedno dejansko ne odgovarja stvarnim potrebam delavstva, ker med tem že zopet draginja narašča. Vendar priznati se mora, da so predstavniki delavstva storili vse, kar so mogli, da se je doseglo čimveč. Morda se bodo našli ljudje, ki bodo rekli, da to ni nič. Tem povemo, da je to vendar nekaj. Podrobneje poročilo sledi na tozadevnih zborovah. Organizirani rudarji.

Na zapadu ni boj

večjega obsega.

Poročila z zapadne fronte so še vedno zelo skromna. Boji se vrše samo na nekaterih mestih in v predpostavljanih glavnih utrdah.

Vojna v zraku

Nad Helgolandom je prišlo do boja med angleškimi in nemškimi letali. — Sestreljena so bila tri angleška in tri nemška letala.

Na morju

je bilo potopljenih več ladij, deloma s torpedi, deloma z minami, tako angleških, kot tudi nevtrálnih ladij.

Dne 13. decembra ponoči je trčil angleški rušilec »Duchess« z neko drugo

vojno ladjo. »Duchess« se je potopil. Od 145 mož posadke so rešili enega častnika in 22 mornarjev.

Angleška podmornica potopila nemško podmornico in poškodovala križarko

Angleška podmornica, ki je opazila vračajoči se nemški parnik »Bremen«, je kmalu nato naletela na nemško podmornico, ki jo je potopila. Pozneje se je približala neki nemški križarki, proti kateri je izstrelila torpeda in jo poškodovala. Nemci so namreč poslali podmornico in križarko, da bi zavarovali pot »Bremena« po Severnem morju.

Iz češke

»Mesec češke knjige«. Čehi se na vso moč trudijo vzdržati še kulturno življenje svojega naroda, ko jim je Nemčija obljubila v znamenju proglasu fűhrerja kulturno samostojnost. Poročali smo že, kako prirejajo Čehi za najširše sloje naroda slavnostne in ljudske predstave svojih oper in dram v gledališču v Pragi in po deželi, kako organizirajo posebne gledališke vlake v Prago, itd. Pretekli mesec so po vsej Češki prirejali razstave umetniških slik, na katerih so propagirali prodajo slik, da s tem dvignejo upodabljačo umetnost in omogočijo v teh težkih časih življenje in razmah svojih umetnikov. Minulo nedeljo pa so otvorili novo razsežno akcijo »Mesec češke knjige« ter bodo v tem mesecu po mestih in do zadnje vasi širili razumevanje ter ljubezen do dobre češke knjige. V Pragi je bila v nedeljo slavnostna otvoritev razstave knjig v Reprezentacijskem domu, katero je reproduciral tudi radio, ki bo še nadalje večkrat v službi te propagande ter med drugim oddajal razgovore čeških pisateljev o knjigah. Po gledališčih so ob tej priliki zopet slavnostne predstave, koncerti; časopisi so imeli v nedeljo posebne priloge o češki knjigi s članki in pesmimi najodličnejših sodobnih pisateljev in pesnikov. V delavskem dnevniku »Narodni prave« je izšla na primer krasna pesem Jaroslava Seiferta »Češka knjiga«, isti pisatelj je objavil tudi članek »Delavec in knjiga«, kulturni urednik dr. A. M. Piša pa je napisal poseben uvodnik, v katerem razmotriva veliko važnost čitanja dobrih knjig za ves narod, zlasti za delavstvo. Akcija ima nalogo družiti češki na-

rod v času vojnega meteža narodov ter ohraniti njegove duševne sile za bodočnost.

Razno

Iz koncentracijskega taborišča na boljšice. Luksemburški dopisnik »News Chronicle« poroča, da je bilo poslanih več sto mož iz koncentracijskih taborišč Dachau in Buchenwald na nemško bojno črto, da pomagajo pri utrdenih delih in popravilanju porušeni cest. Dasi so pri delu stalno izpostavljeni topovski- mu ognju, ne nosijo orožja in vojne opreme. Dopisnik »News Chronicle« črpa to vest iz popolnoma zanesljivih virov. V Luksemburgu se mu je namreč posrečilo govoriti z nekim političnim kaznjencem, bivšim socialdemokratom. Ta politični kaznjenec je zbežal od dela na utrdah iz Nemčije tako, da je skočil v reko Moselo ter priplaval v Luksemburg. Na sebi je imel križasto obleko nemških koncentracijskih taboriščnikov.

Nemčiji primanjkuje vagonov. Že več kot mesec dni se nahaja v Nemčiji 2800 rumunskih vagonov, ki jih Nemci še niso vrnili. Zdaj je rumunska železniška direkcija poslala v Berlin zahtevo, naj se ti vagoni takoj vrnejo.

Nemci bi radi dobili krom v Turčiji. — Krom je neobhodno potreben v vojni industriji. Nemčija ga sedaj kupuje v Turčiji, toda Turčija ga je prodala domala vsega drugim državam. Nemci so radi tega precej nerazpoloženi napram Turčiji.

Ali si že poravnal naročnino? Ako še ne, izpolni svojo dolžnost

Doma in po svetu

Brez demokracije ni sporazuma, prav tako pa ni naši državi mogoče misliti na sporazum brez demokracije, zato moramo storiti vse, da pride demokracija v naše vrste vsaj do sporazuma. (Univ. prof. dr. Ivič v »Napredu«).

»Demokracija ni anarhija«. Slovenec« štev. 286 piše: »Politična javnost se je danes predvsem pečala z raznimi pojavi zadnjega časa, ko so nekateri razdiralni elementi začeli zlorabljati svobodo, ki jo vlada narodnega sporazuma vnaša v naše notranje politično življenje, v svoje temne namene... Dobro poučeni krogi izjavljajo, da bo notranji minister najodločneje nastopil proti takim pojavom in proti razdiralnim elementom, ki izkoriščajo sedanje razmere v svoje podtalne, državi in narodu škodljive namene.«

O volilnem zakonu se še vedno posvetujejo v ministrskem odboru. Opozicija bo šele potem, ko bo ministrski svet odobril načrt volilnega zakona, imela priliko izreči svoje mnenje o načrtu, kakor je izjavil minister dr. L. Markovič.

Ni prijav radi navijanja cen. »Hrvatski dnevnik« pravi, da draginja naglo raste, odbori za boj proti draginji pa nimajo kaj delati, ker ni nobenih prijav. Naše mnenje je, da inicijativa za boj proti draginji ne morejo biti prijave, ampak morajo biti izdani ukrepi in uvedeno nadzorstvo od strani tistih, ki so poklicani, da draginjo zajeze.

Pripravljajo naredbo o davčni razbremenitvi malih kmetov. Minister financ pripravlja naredbo, po kateri naj bi bili mali kmeti, katerih dohodki ne presegajo din 1000 katastralnih prejemkov, osvobojeni davka.

Nafto bomo dobili ceneje iz Zedinjenih držav in Mehike? Med našo državo in Rumunijo je bil ukinjen klirinški sporazum. To so pravi, mi ne bomo več izmenjavali z Rumunijo blago za blago, ampak bomo kupovali samo proti plačilu v zlatu. S tem smo baje osvobojeni obveze, da bi še nadalje nabavljali nafto v Rumuniji, ampak jo bomo dobivali iz Zedinjenih držav in Mehike, ki nas bo prišla mnogo ceneje.

Letošnje božične šolske počitnice trajajo od 23. decembra do 9. januarja.

Trajen mir le s sodelovanjem vseh narodov. Znani francoski socialistični poslanec, s. Paul Faure, je imel na nekem socialističnem zborovanju velik govor, v katerem je poudaril, da bo trajen mir mogoč le s sodelovanjem vseh narodov. Anglija in Francija morata dati podlago za mednarodno sodelovanje.

Tajna seja angleškega parlamenta se je vršila prvič po izbruhu vojne te dni in je trajala 7 in pol ur.

Italija in Suez — politična poteza upravnega odbora sueškega prekopa. »Stampa« poroča, da je upravni odbor sueškega prekopa ponudil Italiji, da lahko v tem odboru zavzame eno mesto.

Čehi v Franciji. Čehi prav energično organizirajo svojo legionarsko armado v Franciji. Iz okrožnice češkoslovaški javnosti za božično akcijo v korist svojih rojakov posnemamo, da imajo Čehi na Francoskem v Agdi že cele polke vojakov ter svoje letalce v raznih središčih. Razen teh imajo Čehi v Franciji še tu-

di svoje prostovoljce iz Španije, ki jih je okrog 650 v taboru v Gursu in so med njimi tudi invalidi in bolniki. Češkoslovaški odbor mora skrbeti tudi za odslužene stare delavce in rudarje, katerih je nad 200. Povrh tega čaka na božične darove v Franciji do 800 revnih češkoslovaških otrok. Zbrati hočejo za božično obdarovanje teh svojih varovancev vsaj 70.000 frankov.

Pomanjkanje bencina je povzročilo, da je vlada izdalačasne ukrepe o omejitvi avtomobilskega prometa. Zaenkrat je prepovedan promet z luksuznimi avtomobili vsak teden od sobote 14. ure do ponedeljka 8. ure. Sedaj nameravajo to prepoved vožnje z luksuznimi avtomobili še bolj omejiti in sicer bo prepovedana vožnja vsak dan od 20. ure do 6. ure in po cestah, ki vodijo poleg železniške proge. Za Božič bo izdana popolna prepoved prometa z luksuznimi avtomobili.

Madžari se zanimajo za naš les. V Jugoslavijo prihaja vedno več lesnih trgovcev iz Madžarske, ki kupujejo naš les. Doslej je bil izvoz našega lesa na Madžarsko precej neznačen, ker so Madžari kupovali les na Poljskem. Odkar pa je izbruhnila vojna, je uvoz lesa iz Poljske docela zastal in madžarski lesni trgovci iščejo poslovnih zvez v Jugoslaviji. — Vsled tega se cena lesu dviga.

Razlastitev zagrebske radio družbe, toda proti odškodnini. Pred meseci so pisali listi o razlastitvi zagrebske radio družbe. Nekateri so mislili, da bo ministristvo enostavno zaplenilo postajo brez vsake odškodnine. Te dni pa so bili zaključeni razgovori med ministristvom pošt in zagrebsko radio družbo, kateri bo država plačala 1,9 milijona dinarjev odškodnine.

Bana tožijo za 180.000 dinarjev. Proti bivšemu banu dunavske banovine Svetislavu Rajčiču je turistično društvo »Fruška gora« naprilo odškodninsko tožbo v znesku 180.000 din. ker kljub dovoljenju ministristva za trgovino ni dovolil društvu vršiti osebnih avtomobilski promet med Novim Sadom in Novim Bečejem.

mednarodni telefonski kabel. Časopisi, ki so spravili na svetlo vprašanje mednarodnega telefonskega kabla, ki bi vodil iz St. Ilje preko Maribora in Zagreba v Beograd. V razdobju par let smo parkrat čitali v raznih dnevnikih, da so krediti za nakup kabla odobeni. Kabla pa je ni hotelo biti.

Sedaj pa pojde zares. V Nemčiji je bila posebna komisija, ki je dogovorila vse potrebno glede nabave kabla. Poslali bomo gori potrebne surovine in dobili bomo kabel.

Ljudje mnogo govorijo. Odkar je v Zagrebu uveden sistem plačanja nadstevnih telefonskih govorov, je zagrebska pošta zabeležila za mesec oktober 600.000 takih govorov, za katere je prejela din 300.000, ker stane vsak nadstevilen govor 0,50 din.

Stroge ukrepe proti sabotaži je izdala rumunska vlada, ker se v zadnjem času množijo požari petrolejskih vrelcev. Vladni krogi smatrajo, da so ti požari posledica sabotaže, ki jo financira neka tuja država.

Eksplodizija v tovarni celuloze. V tovarni celuloze pri Brašovu v Rumuniji je nastala eksplozija, ki je povzročila požar. Več delavcev in ravnatelj tovarne je bilo ubitih.

Pomota pri torpediranju. Neka sovjetska podmornica je v Baltiku potopila nemški tovorni parnik »Bolheim« (3320 reg. ton). Poveljnik podmornice je mislil, da ima pred seboj finski ladjo. Ker vladajo med Nemčijo in Rusijo prijateljski odnosi, se ni treba bati zapletitja.

Velika železniška nesreča v Hagenu v Westfaliji, kjer sta trčila dva osebna vlaka. Je terjala 17 mrtvih in nad 40 ranjenih. To je že tretja večja železniška nesreča v par mesecih.

Zane Grey:

Mož iz gozda

Tako Dale kot tudi Roy sta bila premočena do kože, toda nista obsedela pri ognju. Konjem sta snela uzde. Med dvema borovima debloma sta napela laso in vrgla preko njega šotorno polo, ki sta jo v obliki trikotnika pritrdila na tleh s štirimi stebrički. Zavoji s prtljago obeh deklet, kakor tudi zaloga živil in posteljnine je našla mesto pod šotorno streho.

Helen je cenila, da sta rabila za to nadaljnjih pet minut. V tem kratkem času se je ogenj razgorel, od njega se je širila silna vročina in velik plamen je švigal visoko navzgor. Okrog in okrog je neprestano padal dež, toda nad ognjem in tri metre v bližini tega gorečega morja ni padla niti kaplja na zemljo. Voda je sproti izhlapevala. Tla so se sušila in iz zemlje se je pričela dvigati para. Helen je sprva silno trpela, dokler ji ni vročina pregnala mrz; kmalu pa so bolečine pojenjale.

»Nel, do danes nisem vedela, kako blagodejen je lahko ogenj«, je razlagala Bo.

V teh besedah je našla Helen novo hranivo za svoje razmišljanje.

V desetih minutah je bila Helen suha in topla. Tema je legla na pust in premočen gozd, toda ta taborni ogenj je ustvaril okrog njih čisto nov svet, kot pa je Helen pričakovala. Gorel je in hrumel, pokal kot bi streljal s pištolo, sikal in žarel, ter metal iskre na vse strani, obenem pa pošiljal navzgor gost, rumen, vrtinčast dim.

Dale je vzel dolg drog in z njim odbrskal kupček

žerjavice, na kateri je pričelo kmalu vreti v ponvi za kavo in v pečici.

»Roy, za nocoj sem bil obljubil dekletoma divjega purana«, je rekel lovec.

»Mogoče jutri, ako se bo veter zasukal. To je pokrajina, kjer se zadržujejo divji purani.«

»Roy, en krompir mi bo zadoščal!«, je vzkliknila Bo. »Nikdar več ne bom zahtevala mlečnega kruha in pastet! Nikdar nisem vedela ceniti dobro jed in vedno sem bila kot mali pufsek. Do danes še nisem vedela, kaj se pravi biti — lačen.«

Dale jo je pogledal.

»Dekle, pa je vendar prav, da človek tudi to spozna«, je rekel.

Helen od radosti ni mogla govoriti; pravkar se je zdela sama sebi silno nesrečna, sedaj pa ji je postalo naenkrat udobno.

Deževalo je še kar naprej, vendar odkar je nastopila noč, bolj po malem. Veter se je umiril, v gozdu je postalo tiho, samo reka je šumela. Zložena šotorna pola je bila položena na prostoru med borovci in ognjem, da je padala na njo svetloba in toplota in tja sta postavila moža lonec, krožnike, skodelice, iz katerih se je kadilo in širil močen in prijeten duh.

»Ogrnita si odeje in vsedita se s hrbtom proti ognju«, je rekel Roy.

Pozneje, ko sta ležali dekleti udobno zaviti v odeje pod varno streho, je Helen še vedno bdela, med tem ko je Bo že davno prevzel spanec. Velik plamen je razsvetljeval zasilni šotor, da se je videlo kot podnevi. Opazovala je dim, ravno deblo visokega borovca in temen košček neba. Reka je pela svojo pesem, od časa do časa skoro melodično, potem zopet neskladno in nejasno, enkrat tišje, drugič

hrupno in skozi nepretrgano šumenje se je čulo grgranje, golčanje, zavijanje, ko je drvela dalje po strugi.

Kmalu nato sta se vrnila lovec in njegov prijatelj s konji vred nazaj in se ob ognju potihoma pogovarjala.

»No, ta sled, ki smo jo danes pustili za seboj bo, upam, pošteno zabrisana«, je rekel Roy zadovoljen.

»Česar niso pohodile ovce, bo spral dež. Imeli smo srečo. Sedaj si ne delam nobenih skrbi več«, je odvrnil Dale.

»Skrbi? To je prvič, da čujem kaj takega iz tvojih ust.«

»Ali pa tudi veš, da si nisem še nikdar kaj takega nakopal na glavo kot to pot«, je protestiral lovec.

»Ho, to je res.«

»No, torej poglej, Roy, ako bo stari Al Auchincloss zvedel za to, in to tudi ni mogoče drugače, čim se boste ti ali pa tvoja brata vrnili v Pino, bo dvignil peklenski vrišč.«

»Ali misliš, da bodo ljudje na njegovi strani in proti Beasleyu?«

»Par izmed njih že. Toda Al bo ljudem najbrž svetoval, da naj gredo k vragu v peklo, tja kjer je najbolj vroče, in bo sklical svoje mladce ter z njimi krenil v gore iskat svoji nečakinji.«

»Tebi ni treba drugega, kot da skriješ dekleti, dokler bom pripeljal starega v taborišče, — ako pa se to ne posreči, potem dokler boš v stanju, da ju pretihotapiš v Pino.«

»Nihče razen mene in tvojih bratov ne ve, kje se nahaja moja senaca. Vendar jo ni težko najti.«

(Daleje prihodnjik.)

Iz naših krajev

TRBOVLJE

Povišanje mezd delavstvu v cementarni. — Organizirano delavstvo v trboveljski cementarni beleži lep uspeh. Po pogajanjih s TPD so se zvišale delavstvu mezde v I. kategoriji za din 5, v II., III. in IV. za din 3,50 in v V. za din 3 na dan.

HRASTNIK

Shod steklarjev bo v nedeljo, dne 17. decembra ob 10. uri dop. v lokalni na trgovino g. Pečnika. Poročal bo odbor o pogajanjih radi povišanja mezd.

Izjava. Podpisani Domšek Ivan, rudn. upokojenec in občinski odbornik v Hrastniku izjavljam, da sem podpisal proglas »Zveze delovnega ljudstva« na prigovarjanje nekega odposlanca, ki mi je izjavil, da se s proglasom strinjajo tudi socialisti in da so se že združili v Celju in Ljubljani, razen treh voditeljev. Naknadno sem se pa prepričal, da socialistična stranka s tem proglasom nima ničesar skupnega in da se tudi celjski in ljubljanski sodruzi ne strinjajo, vsled tega preklicujem svoj podpis na dotičnem proglasu. — Hrastnik, dne 11. decembra 1939. Domšek Ivan.

Zahvala. Ob bridki izgubi svoje hčerke Anice, se tem potom najlepše zahvaljujem vsem, ki so ji ob težki bolezni priskočili na pomoč, posebna hvala steklarjem, ki so jo izjato podpirali ves čas njene bolezni, vsem darovalcem vences in cvetja, steklarski godbi, pevskemu zboru »Vzajemnosti II« za dar din 150, za poslovilne besede g. Golograicu ter njenim sodelavkam in vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti. — Zahvala rodina Pešl in ostali sorodniki.

BOROVNICA

Miklavževanje tukajšnje »Vzajemnosti« se je vršilo v nedeljo, dne 3. decembra zvečer in sicer v nabito polni dvorani, tako, da ni bilo za zamudnike več prostora. Izborbo sta nas zabavala dva sodruga (Josu in Mičo) iz Ljubljane s svojimi ljubkimi pesmicami in spremljevanjem kitare. Morala sta ponavljati. Potem je vprizoril domači dram. odsek šaljivo enodejanko, pri kateri smo se od srca nasmejali. Nato je prišel Miklavž s svojim spremstvom, ki se je v svojem govoru dotaknil marsičesa in marsikoga. Sledilo je obdorožje najsiromašnejših otrok, v kolikor je bilo možno in so darovala dobra srca. — Seveda so se obdorožje s šaljivimi darili tudi odrasli med seboj. Po končanem sporedu je bila prosta zabava s plesom. Tako nam je poteklo prvo miklavževanje v skromno urejeni dvorani našega Delavskega doma. Želja naša je, da društvo čimprej priredi kakšen kulturni ali zabavni večer. — Udeleženci.

Zahvala. Odbor »Vzajemnosti« se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem gg. trgovcem v Ljubljani, kakor tudi ostalim v Borovnici, ki so pripomogli z darovi k dobremu uspehu miklavževega večera. Se enkrat iskrena hvala!

JESENICE

Veliko protidraginjsko zborovanje

V nedeljo, dne 17. decembra ob 9. uri dop. se bo vršilo veliko protidraginjsko zborovanje, ki ga priredijo vse delavske strokovne organizacije. Zborovanje se bo vršilo v prostorih »Delavskega doma« na Savi z dnevnim redom:

1. Položaj delavstva z ozirom na naraščajočo draginjo ter
2. naši predlogi KID.

Poročajo zastopniki vseh strokovnih organizacij. Dolžnost delavstva je, da se udeležijo zborovanja. — Draginja pritiska, mezde so ostale neizpremenjene. Delavec, ki je že tako in tako težko izhajal, izhaja sedaj še težje. Delavske gospodinjice ne vedo, kako naj bi skromne mezde razdelile, da bi ob tej draginji družina ne ostala lačna. Delavski otroci pa pogrešajo to in ono, kar bi potrebovalo telo in duh in s čemer bi si lepšali mlada leta. Zaradi tega je treba, da se vsi udeležimo tega javnega zborovanja in povzdignemo svoj glas proti naraščanju draginje ter pokažemo svojo enotnost za doseg boljšega življenjskega položaja.

Vsi na shod, da bo naš glas uspešen in močan!

Gostovanje kranjskih sodrugov. Igralci Delavskega kulturnega društva »Vzajemnosti« iz Kranja bodo gostovali v nedeljo, dne 17. t. m. ob 4. uri dop. v »Delavskem domu« na Savi z veseloiro »Maksle«. Ta veseloiro je prav posrečena in jo rta mnogih odrih z uspehom igrati. Tudi mi se bomo dobro zabavali, zato vabimo sodruga in sodružice ter prijatelje dramatike, da se udeležijo te prireditve in pokažejo sodrugom diletantom iz Kranja, da znajo ceniti njih prizadevanja.

LESCE

Mezdno gibanje kovinarjev. Zelo redko se oglašimo iz našega kraja. Toda vedno smo še istega duha, kakor smo bili, čeprav zadnja leta dejansko nismo dosti napredovali. Zadnje mesece se zopet gibljemo in kažejo se lepi uspehi. — Dne 2. decembra smo imeli šestanek delavstva iz tovarne verig. Po udeležbi se je videlo, da se delavstvo dobro zaveda, da brez skupnega nastopa ne bo uspeha. Lep referat je imel tudi oblastni tajnik s. Sovljanški iz Ljubljane. Soglasno smo sklenili, da stopimo v akcijo za povišanje mezd, kar je radi draginje nujno. O poteku akcije bomo poročali.

LJUBLJANA

Zahteve protidraginjskega odbora so: izdaja cen se naredba o kontroli cen življenjskih potrebščin, maksimirajo naj se cene vsem glavnim življenjskim potrebščinam in v ta namen izvede popis zalog; omeji naj se izvoz blaga, ki ga doma primanjkuje; olajša naj se uvoz deviz za nakup surovin in nujnih življenjskih potrebščin; Prizad v direkcija za prehrano naj krijeta potrebe trga po maksimiranih cenah; izjavi naj se stroga kontrola nad karteli, ki so glavni povzročitelji draginje; kontrola cen se začne pri proizvajalcih (olie, mlo, mast, tekstilno blago itd.) in zatira naj se ilegalna trgovina in verižništvo.

Proti zvišanju cen mleku draginjski odbor nima moči. Po naredbi proti draginji producenti mleka ne spadajo pod določbe naredb. Zato je zvišanje cen Mlekarskega društva v Ljubljani za producente mleka neobvezno. Kmetiški pridelki iz lastnega posestva sploh ne spadajo pod določbe naredb proti draginji.

MARIBOR

Naraščanje brezposelnosti — in draginja!

1270 nezaposlenih je bilo koncem minulega meseca zabeleženih pri tukajšnji borzi dela. Brezposelnost pa z dneva v dan še narašča, ker poleg sezonskih delavcev odpuščajo tudi razne druge tovarne svoje delavce. Poleg tega ogromnega števila nezaposlenih v našem mestu pa so prizadeti še številni tekstilni delavci, ker še v nekaterih tovarnah vedno obratujejo le po 3 dni na teden, radi pomanjkanja potrebnih surovin. Naraščanje brezposelnosti je v vsakem kraju pojav, kateremu bi bilo treba posvetiti vso pažnjo, naraščanje brezposelnosti v obmejnih krajih pa je dvojno zlo, češar bi se morali zavedati vsi odločujoči činitelji. Z ozirom na draginjo, ki je v zadnjem času tako zelo narasla, postaja vprašanje brezposelnosti z dneva v dan bolj pereče, saj ne morejo izhajati s skromnimi mezdami niti oni delavci in nameščenci, ki so zaposleni, kako pa naj se preživljajo brezposelni, ki dobivajo par tednov skromne podpore, nato pa so prepušteni skrajni bedi. Poleg tega imamo pri nas ogromno stavbinskih delavcev, ki kot sezonski delavci niso deležni s strani borze dela nikake podpore, čeprav se jim v času zaposlitve ravno tako odtegujejo prispevki za borzo dela, kakor ostalim redno zaposlenim delavcem. Zimska pomoč mestne občine bo sicer v mesto pristojnim nezaposlenim delavcem lahko nudila skromno podporo, večina tega delavstva pa stanuje, oz. je pristojno v okoljske občine, ki pa z majhnimi izjemami niso doslej ukrenile ničesar, da bi olajšale bedo teh trpinov, ki so brez dela, čeprav bi radi opravljali kakršnokoli delo, kjer bi se jim nudil vsaj skromen zaslužek. Brezposelno vprašanje postaja problem, nad katerim bi se morali zamisliti vsi, ki se odločajo o vseh vprašanjih, prav posebno pa tudi o našem gospodarstvu.

Kakšne posledice bo imela omejitev prometa z avtomobili? Vselej omejitve prometa z avtomobili bo prizadeti precej širerjev, ki so v službi pri privatnikih ali tverdkah. Nadalje bodo prizadeti trgovski potniki, ki so zadnja leta že domala vsi potovali po državi z avtomobili, ki so si jih kupili sami ali pa jih jim je dala na razpolago tverdka, za katero so delali. Ta način posejanja odjemalcev je bil mnogo prikladnejši od vožnje z vlakom, zlasti v krajih, kjer je malo železniških prog, kot n. pr. v Bosni in Dalmaciji, Črni gori in Južni Srbiji, ali pa v Vojvodini, ki ima sicer gostoto železniško mrežo, zato pa v t. zveze. Omejitve prometa z avtomobili v trgovske svrhe bo imela marsikakšne ne-ljube posledice za trgovino in za potnike, obenem pa bodo izdatki za potovanja narasli.

Kdaj bo država povišala mezde svojim delavcem in plače svojim nameščencem? Po-možni delavci na železnici zaslužijo po 20. službenih letih čistega din 585, polkvalificirani delavci po din 652 in profesionisti po din 935 mesečno (odbitki so že odračunani).

Ni sveč in ne petroleja. V domovih, kjer ni elektrike, bodo ljudje skoro v temi. Petroleja ni in parafinskih sveč tudi ne.

Predavanje priredi Splošna delavska strokovna zveza, podr. v Mariboru v soboto, dne 16. decembra ob pol 8. uri zvečer v dvorani »Delavske zbornice«. Predaval bo sodr. Andrej Svetek o »Nili, viru gospodarske moči angleškega imperija«. Pridite k temu zanimivemu predavanju.

Nov telefonski kabel bodo položili na Slomškovem trgu, v Orožnovi in Miklošičevi ulici.

Vlomilci zopet na delu. Minulo sredo so med opoldanskim odmorom odnesli vlomilci iz trgovine Ivana Laha na Glavnem trgu ročno blagajno, v kateri je bilo nad 2000 nemških mark in raznih vrednostnih papirjev ter dragocenosti za okrog din 300.000.

Repertoar Narodnega gledališča. Petek, 15. decembra: zaprt. Sobota, 16. decembra ob 20. uri: »Via Mala«. Red A. Nedelja, 17. decembra ob 15. uri: »Hlapec Jernej in njegova pravica«. Dijaški popust. Globoko znižane cene. Zadnjič. Ob 20. uri »Navihanka«. Znižane cene.

bi že prej našel pot do dekana Škerbeca, ki ima toliko vpliva v nekaterih kranjskih podjetjih, da bi to žrtve »marksističnega terorja« prav lahko spravil k zaslužku; morda v samem tekstilnem podjetju »Teza«, kjer bi nadomestil »nergače«, ki so pred dobrim letom morali na cesto. Dovoljujemo si vprašati dekana Škerbeca, ali so vsi brezposelni delavci, ki jih vidimo vsak dan na cesti v zimskem mrazu brez suknje, brez zimske obleke, z raztrganimi čevlji, vse blede in shušane, žrtve »marksističnega terorja«?

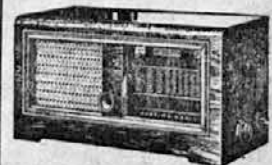
ZGORNJA BISTRICA

Predavanje o najbolj perečih vprašanjih za delavstvo. Dne 17. decembra se bo vršilo ob 9. uri dopoldne predavanje v gostilni Verhovšek v Zg. Bistrici. Govorila bosta ss. dr. Reisman in V. Eržen o najbolj perečih vprašanjih za delavstvo v zvezi s socialno zakonodajo in pomenu organizacije. Sodrug in sodružice, pridite vsi na predavanje, ker ravno sedaj, v teh resnih časih, nam je potreben pouk! Družnost!

POBREŽJE PRI MARIBORU

Dilettanti »Vzajemnosti« prirede v nedeljo, dne 17. t. m. igro v 4 dej. »Voda s planine« s pričetkom ob pol 8. uri zvečer v »Sokolskem domu« na Pobrežju. Med odmorom igra mandolinjski odsek mariborske »Vzajemnosti«. Sodrug in prijatelji delavske kulture iskreno vabljani!

Körting - Hornyphon Braun

Braun 4-cevni vsevalovni super komplet din 2900.—

Radio veletrgovina:

RADIO TSCHARRE,
Maribor, Zrinjskega trg 9

PTUJ

Dramski odsek »Vzajemnosti« se pridno vadi za uprizoritev burke v 3. dejanjih »Ljubezen in ljubosumnost«. Nato pa bo sledil resen komad. Sodrug in sodružice, vztrajajte pri svojem začetem delu in pokažite, da ste vi gonilna sila delavske izobrazbe.

Pevski moški odsek »Vzajemnosti« obvešča svoje člane, da se pevske vaje vršijo sedaj ob sredah zvečer, ne pa ob torkih. Strokovne organizacije ponovno vabimo, da pošljajo svoje člane v kulturno organizacijo, kjer se bodo izobraževali in usposobili za prave borce za socializem. Člani strokovnih organizacij, ne podcenjujte dela kulturne organizacije in pristopite v »Vzajemnost«, da se bo slišal glas delavske pesmi, kakor pred nekaj leti. Družnost!

PEČOVNIK

Tudi mi rudarji rudnika iz Pečovnika se enkrat oglašimo, ker iz našega nepoznanega kotiča malokdaj čitamo kakšen članek. Dne 3. decembra smo prav lepo proslavljali naš rudarski praznik, tako kakor ga tudi po drugih revirjih doma in na tujem. Imeli smo godbo, ki je šla na čelu našega spreveda. Potem je bila v gostilni Krajnc na Bregu zabava, ki se je zaključila v najlepšem redu. — Proslavo je organiziral naš zaupnik s. Slapnik Leopold in mu gre priznanje. — Družnost! Rudarji.

GUŠTANJ

Guštanski kovinarji se nahajajo v mezdnem gibanju. Ako tovarna ne bo pokazala pripravljenosti, da pride mirnim potom do sporazuma, je delavstvo odločeno iti do skrajnosti.

STORE

Delavstvo železarne se nahaja v mezdnem gibanju. Podjetje je odklonilo delavske zahteve po povišanju mezd in to na silno netakten način. SMRJ vodi akcijo, pri kateri sodeluje vse delavstvo, saj gre za njegov življenjski obstoj.

TEZNO PRI MARIBORU

Zahvala za božičnico. Delavstvo tovarne »Splošne stavbene družbe« d. d. Tezno se vodstvu tovarne zahvaljuje za božičnico, ki jo je podjetje naklonilo vsem delavcem. S. K.

Književnost

Zakonite pravice vpoklicanih vojaških obveznikov in njih rodbin. V lični priročni brošuri, ki jo je te dni izdal s. Stanko Vidović, so zbrani vsi zakoniti predpisi o pravicah vpoklicanih vojaških obveznikov in njihovih družin. Često se dogaja, da v času, ko hranilec vrši svojo državljansko dolžnost, strada njegova družina ali svojci, za katere je skrbel in se ne okoristijo niti s tistimi skromnimi pravicami, ki jih nudi zakonodaja, ker večina prizadetih ne pozna tozadevnih predpisov. — Zaščita rodbin vojaških obveznikov je pri nas seveda še zelo skromna.

Brošura vsebuje pojasnila o naslednjih zakonitih določilih: Pravica do mezde po obrtnem zakonu; prejemki državnih in ostalih javnih uslužbencev za čas orožnih vaj; prejemki delavcev državnih prometnih ustanov za čas vojaške službe; uredba o podpori rodbinam oseb, vpoklicanih v vojaško službo; tolmachenje uredbe o podpori rodbinam oseb, vpoklicanih v vojaško službo; navodila za izvrševanje uredbe o podpori rodbinam oseb, vpoklicanih v vojaško službo; podpore po zakonu o ustroju vojske in mornarice; uredba o odložitvi plačevanja najemnin, ki jih dolgujejo osebe poklicane v vojaško službo; uredba o odložitvi izvršb; pravice vpoklicanih delavcev in nameščencev po zakonu za zavarovanje delavcev in pravice rudarjev, članov Bratovske skladišnice. — Toplo priporočamo vsakomur, da si to brošurico nabavi.

Brošuro se dobi v vseh knjižarnah in večjih trafikah. Cena je din 3.—. Podružnice Ursovih strokovnih organizacij v Ljubljani dobijo brošuro pri Strokovni Komisiji, v Celju pa pri Krajevnem Medstrokovnem odboru. Zunanje podružnice in interesi pa naj naročijo brošuro naravnost pri izdajatelju: Vidović Stanko, Maribor, Gledališka ul. 10, proti priložitvi din 3.50 v znakmah.

Delavski pravni svetovalec

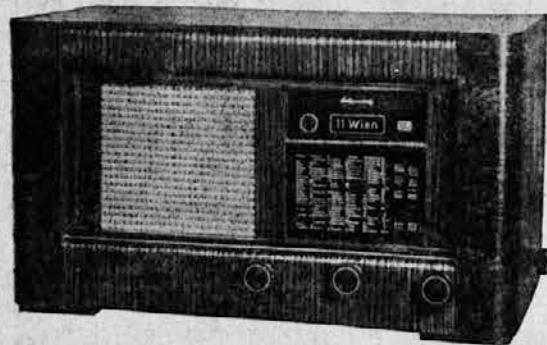
Delovni čas za vajuca (Slovenska Bistrica)

Vprašanje: Moj sin se uči za vajuca pri nekem krojaču, kjer pa mora delati po 11 in več ur na dan ter tudi ob nedeljah in praznikih. Krojač ima tudi zelo nezdravo urejen delovni prostor, saj mu služi ena sama soba za delavnico, spalnico in kuhinjo. Ali je moj sin dolžan kot vajenec delati po 11 ur dnevno in več ter ob praznikih, in zlasti še v takem nezdravem prostoru?

Odgovor: Za obrtna podjetja, tudi za krojače, velja po zakonu 10 urni delavnik in je delo preko 10 ur dnevno prepovedano. Vajenci in drugi delavci, ki so stari manj kot 16 let, pa sploh ne smejo delati več kot 8 ur dnevno. Ravnotako je prepovedano delo ob nedeljah, zlasti še za vajuca. Dovoljeno je delo ob praznikih. Ako je delovni prostor tak, kot ga popisujete, gotovo ni v skladu z za-

Velika izbira češkega in angleškega blaga za moške in ženske obleke, plašče, kostume, hubertuse, oficirske, financarske in železničarske uniforme ter loden za smučarje itd. dobite po znano nizkih in še starih cenah samo v

ČEŠKEM MAGACINU, Maribor, pri glavni policiji. Krojaške potrebščine. Velika odprodaja ostankov.

Sachsenwerk

Olympia - Super s kino skalo

Vas seznaniti z vsemi senzacijami sveta.

Prenaša Vam stoodstotno naravno glasbo.

Generalno zastopstvo RADIO MARIBOR, d. z o. z., Glavni trg 1. Telef. 26-48.

Specijalna trgovina za radiofonijo in strokovni radio-laboratorij. Prodaja na drobno in debelo. Bogata zaloga vseh v radiofonijo spadajočih aparatov in njih sestavnih delov. Prodaja na mesečno odplačilo. Zamenjava zastarelih radio-aparatur.

konitimi predpisi. V tej zadevi se lahko obrnete na sresko načelstvo.

Prodaja tuje zemlje (Grize)

Vprašanje: Upniku sem za posojilo prodal kos posestva, katero je upnik že eno leto obdeloval. To posestvo pa je last moje hčerke, in bi zato rad vedel, če lahko sosedu vrnem denar za to zemljo, ker pogodbe še nismo podpisali?

Odgovor: Posestvo, tudi vsak najmanjši del, lahko proda samo zemljejniski lastnik. Če torej lastnica posestva, Vaša hčerka, ni sklenila z Vašim upnikom nobenega dogovora glede prodaje posestva, je Vaša kupčija z njim neveljavna in more upnik zahtevati od Vas le vrnitev denarja, zemljo pa mora izročiti nazaj.

Mezdana terjatev po smrti delodajalca (Zagrad)

Vprašanje: Zidarski mojster, pri katerem sem bil zaposlen, se je smrtno ponesrečil in ostal meni ter drugim delavcem dolžan mezdo za 14 dni. Ali imajo drugi zapuščinski upniki sedaj prednost pred nami delavci?

Odgovor: Ako je dovolj zapuščine za plačilo vseh dolgov, boste itak tudi delavci dobili izplačane Vaše terjatve v celoti. Ako pa zapuščina za to ne zadošča, lahko predlagate, da se otvori nad njo konkurz in boste v konkurzu imeli prednost pred ostalimi upniki.

Lahek zaslužek

Vam nudimo. Sprejemamo krajevne zastopnike za ljudsko zavarovanje. Moški in ženske, zlasti upokojevalci iz vseh krajev, naj pošljejo svoje ponudbe zavarovalnici »DRAVA« v Mariboru.

Za praznike

dobite za dom najboljše vina z znatnim popustom pri

Sencl, Maribor. Kneza Koclja ul.

Maco perilo, pižame, kravate

nudi najceneje

K. TKALEC - MARIBOR
GOSPOSKA ULICA 32

PURANI

očisti

kg od din 7.— naprej,

komad od din 18.— naprej

dnevno od 10. do 12. ure dopoldne

Maribor, Cvetlična ul. 20

na dvorišču

Darila za Božič

torbice, listnice, denarnice, aktovke, kovčge priporoča
Šterbal, Maribor, Meljska cesta 2
Trg svobode 6

Božična darila za otroke

lutklni vozički od Din 144.—
trilčki a Din 96.—

Ulica Kneza Koclja št. 4

Šiviljske in modne potrebščine

rokavice, nogavice, srajce,

kravate, čipke, kombineže

itd. v modni trgovini

Anton Paš, Maribor

Slovenska ulica šte. 7

Okraski za božično drevo

čokolada, sveže pecivo, sadni kruh, torte, fine bonbone priporoča slaščičarna

Eman. Ilich

Maribor

Slovenska ulica 6
Meljska cesta 2

Podpisana pivovarna

priporoča vsem cenjenim odjemalcem svoje priznano prvovrstno

marčno in bok - pivo

Pivovarna

Josip Tscheligi

Maribor, Koroška cesta 2

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova cesta 13

priporoča: ročne torbice, aktovke, denarnice, nahrbtnike itd. kot zelo praktična

Božična darila

Bučno olje, novo, dobro, in vedno sveže, nudi tovarna bučnega olja, Maribor, Taberska ulica št. 7, pri mostu

Za Vašo družino

kekse in sadni kruh iz pekarnice Robaus, nasl.

Rakuša, Maribor

Koroška c. 24

Najlepša in najprimernejša

DARILA

dobite pri

Ivanu Lahu

špecerija in delikatesa

MARIBOR

Glavni trg 4

LJUDSKA SAMOPOMOC

v Mariboru, reg. pom. blagajna

znana domača zavarovalna ustanova v Dravski banovini, ki plodonosno deluje že od leta 1927 in je izplačala tekom obstoja nad **37 milijonov** din na pogrebniščinah in doti.

Zavaruje za pogrebno zdrave osebe obeh spolov od 17. do 70. leta do največ din 10.000.— in

za doto mladoletne od 1. do 16. do največ din 25.000.— plačljiva ob dovršenem 21. letu,

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO IN BREZOBVEZNO POJASNILA

Radio in tehnična trgovina

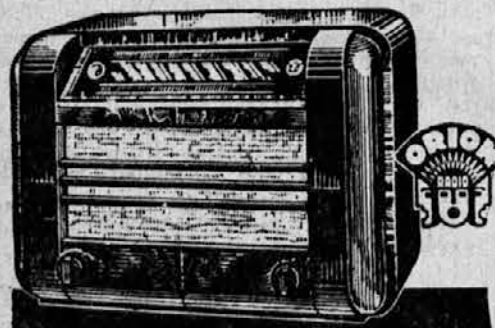
L. Lušicki, Maribor, Koroška 11

Samoprodaja

O R I O N - KAPSCH - IN SCHAUB

radio aparatov.

Ugodni plačilni pogoji. Oglejte si bogato izbiro radio aparatov.

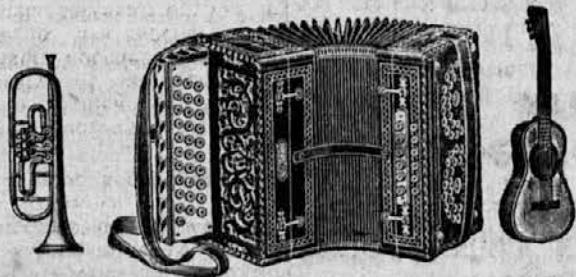

Harmonike in vse druge godbene instrumente

direktno iz tvornice odn. tvorniške zaloge

Meinel & Herold, družba z o. z., Maribor

Ceniki brezplačno

Ceniki brezplačno

Kupujte božična darila pri tvrdki Gustav Bernhard zaloga stekla in porcelana

Maribor, Aleksandrova cesta št. 17 - Telefon int. 20-30

Vsi zadevni gospodinjski in luksuzni predmeti: steklo, porcelan, okvirji itd. Svinčeni kristali od najcenejše do najfinejše izdelave - Specijalna zaloga 'ROSENTHAL' in 'MEISSNER' porcelana

JAKOB PERHAVEC

Maribor, Gosposka ulica šte. 9 - Telefon šte. 25-80

Izdelava likerjev. Desertna vina. Sirupi. Žganična. Vedno na zalogi: rum, konjak, likerji, slivovka, brinjevec, droženka in srbska klekovača. Specijaliteti: Grenčak in vermut. — Na debelo! — Na drobno!